

Evaluering av Østre Agder i Froland kommunestyre 15.juni 2017

Notatet:

Dette er et uformelt notat utarbeidet av sekretariatsleder under kommunestyrets drøftelse. I etterkant er det ryddet og systematisert. Synspunktene representerer innspill fra enkeltrepresentanter underveis i møtet og representerer ikke en oppsummering av hva kommunestyret i Froland ønsker at det skal bli lagt vekt på i den videre evalueringsprosessen. Dette vil kommunestyret få anledning til å komme med på et senere tidspunkt i evalueringsprosessen.

Møte ble avholdt i Frolandia.

Innledning

Ordfører Ove Gundersen ønsket velkommen. Leder i styret for Østre Agder Per Kristian Lunden ledet samlingen.

I innledningsfasen ble det problematisert på hvilke premisser styret for Østre Agder kan uttale seg eller opptre på vegne av medlemskommunene. Det ble understreket at det er ordførers ansvar at han har ryggdekning i eget kommunestyre for de beslutninger som fattes. Den enkelte ordfører må reservere seg dersom han er usikker på om dette er tilfelle.

Styring

Drøftingen i kommunestyret av styring av interkommunale virksomheter gikk ut over de styrende organ i Østre Agder. En var og opptatt av styringen av sentrale samarbeidsoppgaver som brannvesen. Vertskommuneordninger opplever en at overlater svært mye styringsrett til vertskommunen.

Froland er opptatt av at det fortsatt skal være en overordnet politisk styring av Østre Agder. Det framkom syn både i retning av en videreføring av dagens ordning med ordførere og opposisjonsleder i Arendal og et eventuelt utvidet styre der varaordfører og opposisjonsleder er med. Det ble framført usikkerhet i forhold til om kommunens ståsted kunne bli uklart når en har flere representanter. I drøftelsen var det enighet om at styret primært skal være et konsensus organ slik det har vært til nå og at avstemminger hører til unntakene.

I Froland var det bred enighet om at driftsoppgaver som normalt ligger til rådmennene i kommunene fortsatt må gjøre det innenfor rammen av et interkommunalt samarbeid. Samtidig må kommunepolitikerne ha anledning til å komme med styringssignal til de interkommunale virksomhetene for eksempel som at de ønsker løsninger med LED-belysning valgt for veilys.

Rådmannsgruppen må ha myndighet i forhold til dette. Ut over dette bør deres hovedoppgave være å forberede sakene som skal til styrebehandling. I styremøtene bør deres oppgave primært være av saksopplysende art.

For å styrke kontakten mellom de folkevalgte i kommunene og Østre Agder er de folkevalgte i Froland åpne for et halvårlig eller årlig møte mellom formannskapene i de deltakende kommuner.

Informasjon

Det er behov for en kort informasjonsrunde om saker som behandles i regionale samarbeidsorgan i kommunestyremøtene. Grunnlaget for dette må gjerne være i form av ett notat fra sekretariatet der ordfører kommenterer hva som vil ha særlig relevans for virksomheten i egen kommune. Kommunestyret oppfatter at systematikk i dette informasjonsarbeidet er viktigere enn å utvide styret. En samling av formannskapene vil også bidra til bedre informasjonsflyt mellom eierkommunene og virksomheten i det interkommunale samarbeidet.

Oppgaver

Froland kommunestyre mener det er svært viktig å videreføre det gode samarbeidet som eksisterer på mange felt. Regionen er avhengig av et sterkt fellesskap for å kunne lykkes. Samtidig forventer Froland at det skal ligge økonomiske og eller kvalitetsmessige gevinster i å samarbeide om løsninger. Samarbeidet bidrar til å redusere sårbarheten i mindre kommuner og det er viktig for å kunne løse oppgaver som kan være for store for den enkelte kommune.

Samtidig erkjenner en at kommunen må kunne ofre noe når det bidrar til fellesskapets beste. Likevel var en skeptisk til å bruke penger hvis det ikke kunne dokumentere effekt for egen kommune. Det tilsier valg av balanserte løsninger der alle opplever å hente gevinster. Når vi etablerer nye samarbeid så må det baseres på en kost nytte vurdering der kostnad og kvalitet blir de sentrale vurderingsfaktorene. Østre Agder skal unngå å påta seg basale kommunale oppgaver, men bidra gjennom samarbeidstiltak til å bygge oppunder disse for eksempel gjennom felles kompetansehevende tilbud.

Kommunestyret i Froland var opptatt av at vi må sette Østre Agder inn i et nytt perspektiv når regionen skal ivareta sine interesser i et nytt samlet Agder der også Kristiansand blir større. Dette gjør det enda viktigere å samle distriktskommunene overfor et sterkt sentrum preget av Kristiansand. I et slikt perspektiv må Østre Agder bygge allianser mot vestlige deler av det nye Agder.

Østre Agder må legge til rette for omfattende samarbeid med UiA om forsknings- og utviklingsarbeid innenfor hele bredden i deres virksomhet.

Kommunestyret erkjenner at Frolands positive utvikling forutsetter videre positiv vekst i regionens næringsliv og offentlig sektor. Denne erkjennelsen må ligge til grunn for at Froland skal være rausere i sitt forhold til sine samarbeidspartnere. Dette blir synliggjort gjennom den sterke støtten kommunen gir til Biozin-satsningen i Åmli. En erkjenner den store nytten kommunen hadde av Østre Agder i beslutningsprosessen omkring plassering av nytt fengsel for Agder på Blakstadheia

Froland ønsker samarbeidskommunene med under arbeidet for å utnytte mulighetene knyttet til Gullknapp. De mener at det her foreligger stor muligheter for spinnoff effekter for alle kommunene i samarbeidet.

Froland har stor tro på at NGU-registreringene fra luften som nå pågår i regionen bør kunne gi grunnlag for betydelig næringsutvikling. Dette kan vi være åpne for å utnytte i fellesskap.

Hvis vi fortsatt skal ha et system for vannressursforvaltning så bør en vurdere om dette kan ivaretas innenfor rammen av Østre Agder.

Froland står fortsatt fullt og helt bak Østre Agders arbeid for Grenlandsbanen og for å få lagt den nye jernbanestasjonen til Brokelandsheia. Det ble også framført ønske om at Østre Agder skulle arbeide for at toget skal kunne stoppe for av og påstigning ved Hynnekleiv stasjon på Sørlandsbanen ved behov.

For regionens utvikling er felles satsing på IKT-infrastruktur viktig. Sideveinettet til de viktigste stamveiene må også prioriteres hvis ikke byer som Risør skal bli skadelidende. Det er stor tro på at Tvedestrand vil få stor glede av ny parsell av E18 når den står ferdig. Det tror en at hele regionen vil ha glede av.

I næringsutviklingsarbeidet er styrket samarbeid om arealplanlegging og arealforvaltning viktig.

Rådmannen påpekte at kommunens prinsippvedtak vedrørende interkommunalt samarbeid er svært fokusert på gevinst for egen kommune. Drøftelsen i kommunestyret tilsier at det foreligger et bredere politisk perspektiv på samarbeidet enn dette. Det kan derfor være aktuelt å drøfte dette prinsippvedtaket med sikte på å legge til grunn et bredere perspektiv på hvorfor samarbeidet er viktig.

Prosessvurdering

Kommunestyret var svært positive til å ta del i evalueringsprosessen i Østre Agder. Innledninger fra leder og sekretariat tok litt lang tid, men gjennomgående var det avsatt god tid til drøftelser og til å komme med innspill til prosessen.

Evalueringsprosessen bidrar positivt til å forankre samarbeidet i kommunene.

Styreleder ble takket for god prosessledelse.

Referent

Ole Jørgen Etholm

Sekretariatsleder